

[AM2022.06.09H]

**Retten i Nykøbing F.'s DOM 11. november 2019 1-3336/2019
1900-70376-00002-19**

Anklagemyndigheden mod Tiltalte, cpr-nummer (Født 1994)

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 3. juni 2019.

Tiltalte er tiltalt for overtrædelse af

1.

straffelovens § 132 a, stk. 2,

ved den 8. februar 2019 ca. kl. 09.30 som indsat i Storstrøm Fængsel, Blichersvej 1, 4840 Nørre Alslev, at have været i besiddelse af et håndskrevet ark papir med påskrift: Loyal To Familia, selv om foreningen er foreløbig forbudt af regeringen.

2.

lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, jf. § 2, jf. bilag 1, liste A, nr. 1,

ved på samme tid og sted som i forhold 1 beskrevet at have været i besiddelse af ca. 0,40 gram hashmix til eget forbrug.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af et håndskrevet ark papir samt 0,40 gram hashmix, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Tiltalte har nægtet sig skyldig i forhold 1 og erkendt sig skyldig i forhold 2.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte.

Tiltalte har forklaret vedrørende papiret i sagens forhold 1, bilag 4, at han ikke kan huske den dag, og at han ikke kan huske billedet. Han benægter dog ikke at have været i besiddelse af papiret. Det kan godt passe, at det har ligget inde i hans celle. Det er ikke ham selv, der har skrevet det.

Foreholdt forhørsprotokollen i sagens forhold 1, bilag 3, øverst på side 2, forklarede tiltalte, at han erkender, at han havde det pågældende hashmix.

Han har ikke på noget tidspunkt har haft nogle intentioner om at videreføre noget som helst. Han har haft tilknytning til Loyal to Familia. Han har været medlem. Han vil ikke udtale sig om, hvorvidt han stadig er medlem. Det passer meget godt, at retten har lagt til grund i den sag, som han afsoner nu, at han var medlem af Loyal to Familia.

Adspurgt af forsvareren forklarede tiltalte, at han ikke selv har skrevet sedlen. Han ved ikke, hvor længe den har ligget i cellen. Hvis de tjekkede hans celle nu, skulle de nok finde et par stykker mere af dem. De kunne have ligget der i flere år, uden at han ville vide det. Det er ikke noget, som han har tænkt over. Han har en bunke papir, hvor der er alle mulige forskellige papirer i. Han ved ikke, hvad der er, som står nederunder på papiret. Han så den for første gang, da forsvareren viste ham den. Han ved ikke, hvad tegningerne er.

Tiltalte er straffet af betydning for sagen ved

Dom af 8. september 2015 med fængsel i 20 dage og bøde for overtrædelse af blandt andet lov om euforiserende stoffer § 3, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, § 2.

Udeblivelsesdom af 20. januar 2017 med bøde for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, jf. § 1, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2.

Østre Landsrets anke dom af 29. april 2019 hvor tiltalte blev straffet med fængsel i 3 år og 6 måneder for overtrædelse af straffelovens § 124, stk. 4, samt § 181, stk. 1, § 281, nr. 1, jf. § 286, stk. 1 og § 291, stk. 2, jf. § 23.

Retten's begrundelse og afgørelse

Forhold 1:

Efter straffelovens § 132 a, stk. 2, straffes den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbigt forbudt af regeringen eller opløst ved dom.

Bestemmelsen er indsat ved lov 715/2018. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår:

"Den foreslåede bestemmelse indeholder et selvstændigt forbud mod at besidde eller anvende en forbudt eller opløst forenings kendetegn, og den skal supplere forbuddet i stk. 1 om videreførelse af en forbudt eller opløst forening, der bl.a. omfatter brug af foreningens kendetegn, som er udtryk for, at foreningen videreføres. Bestemmelsen er således anvendelig i de tilfælde, hvor det ikke kan bevises, at brug af foreningens kendetegn er et udtryk for, at foreningen videreføres.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle former for kendetegn i bred forstand, herunder tøj, rygmærker, emblemer, flag, symboler, logoer, tatoveringer og paroler. Et kendetegn kan også være brug af bestemte beklædningsgenstande, uanset om de er påtrykt logo eller navn, Der kan f.eks. være tale om besiddelse eller anvendelse af beklædningsgenstande med et bestemt udseende, i bestemte farver eller i et bestemt mærke, som er egnet til at sende bestemte signaler. På samme måde vil f.eks. en bestemt parole også kunne være et kendetegn, der kan henføres til foreningen.

...

Det er ikke et krav, at foreningens kendetegn anvendes i original form. Det vil således i almindelighed være en overtrædelse af den foreslåede bestemmelse, hvis foreningens navn eller logo er påtrykt en bluse eller anden beklædningsgenstand, uden at der er tale om anvendelse af f.eks. en bestemt skrifttype eller farve."

2 dommere udtaler:

Tiltalte har forklaret, at han tidligere har været medlem af Loyal to Familia. Efter bestemmelsens forarbejder, og hensynene bag bestemmelsen, finder vi, at det forhold, at tiltalte i sin celle har været i besiddelse af det omhandlede dokument, hvor der er skrevet "loyal to familia", må sidestilles med at være i besiddelse af et kendetegn for den forbudte forening. På denne baggrund finder vi tiltalte skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

1 dommer udtaler:

Det fremgår af bemærkningerne, at opregningen af kendetegn og erstatningskendetegn ikke er udtømmende. I den foreliggende sag er tiltalte i sin celle fundet i besiddelse af et stykke linieret A4 papir, hvor der med håndskrift med blyant er skrevet "loyal to familia". På A4 siden står der også "gangland", forskellige bogstaver og nogle tegninger.

Det fremgår ikke af bemærkningerne, at det er ulovligt at skrive navnet på den forbudte forening, hvilket under alle omstændigheder ikke er omfattet af bestemmelsen, såfremt forholdet var begået uden for kriminalforsorgens institutioner og på et ikke offentligt sted. Det vil være meget vidtgående, hvis et forhold som det omhandlede skulle være omfattet af bestemmelsen, og kræver sikre holdepunkter i § 132 a, stk. 2 eller bestemmelsens forarbejder. Uanset oplysningerne om at tiltalte har været medlem af Loyal to Familia, finder jeg, at det forhold, at tiltalte i sin celle er fundet at være i besiddelse af et A4-papir, hvor der med håndskrift er anført "loyal to familia", uden at dette indgår i en anden sammenhæng, ikke er omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2. Jeg stemmer derfor for at frifinde tiltalte i dette forhold.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Herefter udtaler den samlede ret:

Forhold 2:

Tiltalte har uden forbehold erkendt sig skyldig. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes til fængsel i 7 dage, jf. straffelovens § 132 a, stk. 2.

For overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, jf. § 2, jf. bilag 1, liste A, nr. 1, straffes tiltalte med en bøde på 4.000 kr.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, straffes med fængsel i 7 dage.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 4.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 8 dage.

Hos tiltalte konfiskeres et håndskrevet ark papir samt 0,40 gram hashmix.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Dommer

.....

Østre Landsrets 10. afdelings DOM - 24. juni 2021 - S-3382-19

(landsdommerne Jan Uffe Rasmussen, Nicolai Uggerhøj-Winther og Malou Kragh Halling med domsmænd).

Anklagemyndigheden mod Tiltalte, (cpr.nr. (Født 1994)), (advokat Karoline Døssing Normann, besk.)

Retten i Nykøbing Falsters dom af 11. november 2019 (1-3336/2019) er anket af Tiltalte med påstand om frifindelse i sagens forhold 1 om overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2, og i øvrigt til formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået domfældelse i overensstemmelse med byrettens bevisresultat samt skærpelse.

Sagen er fremmet i medfør af retsplejelovens § 920, stk. 2.

Sagens oplysninger

Der blev nedlagt et administrativt og foreløbigt forbud mod foreningen Loyal to Familia (LTF) den 4. september 2018. Foreningen er efterfølgende opløst ved Københavns Byrets dom af 24. januar 2020 og Østre Landsrets dom af 12. november 2020. Sidstnævnte dom er efter det oplyste anket til Højesteret.

Anklageren har under sagen redegjort for betegnelserne "BGP" og "827" .

Retsgrundlag

Ved lov nr. 715 af 8. juni 2018 blev stk. 2 indsat som et nyt stykke i straffelovens § 132 a. Bestemmelsen i stk. 2 havde følgende ordlyd:

"§ 132 a.

...

Stk. 2. Den, der, uden at forholdet er omfattet af stk. 1, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, straffes med fængsel indtil 6 måneder."

Loven trådte i kraft den 9. juni 2018.

I lovforslag nr. L 208 af 23. marts 2018 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Retsvirkninger af et foreløbigt forbud mod eller en opløsning af en forening) anføres i de almindelige bemærkninger blandt andet følgende:

"2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

...

2.2.2.2.

Anvendelsen af f.eks. rygmærker, tøj eller andre symboler og kendetegn, der knytter sig til en forening, kan virke utryghedsskabende, hvis foreningen offentligt er forbundet med kriminalitet, herunder blandt andet personfarlig kriminalitet. Samtidig anvendes disse kendetegn ofte som led i magtdemonstrationer eller rekruttering af medlemmer til foreningen. Er der således tale om en forening, som foreløbig er forbudt af regeringen eller opløst ved dom, fordi foreningen f.eks. virkede ved vold, vil fortsat anvendelse af foreningens kendetegn kunne give anledning til betydelig utryghed.

Anvendelse af foreningens kendetegn, efter foreningen er forbudt eller opløst, vil efter omstændighederne kunne straffes som en videreførelse af foreningen efter den foreslåede § 132 a, stk. 1.

For imidlertid at sikre, at det i alle tilfælde gøres strafbart for medlemmerne af en forbudt eller opløst forening eller andre personer at anvende foreningens kendetegn, og dermed for at sikre håndhævelsen af et foreningsforbud foreslås det, at der i straffelovens § 132 a indsættes et nyt stykke herom. Bestemmelsen bør efter Justitsministeriets opfattelse omfatte besiddelse og anvendelse af kendetegn på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds, idet sådan besiddelse eller anvendelse kan give anledning til utryghed.

Henset til den utryghed, som besiddelse eller anvendelse af rygmærker eller andre kendetegn for en forbudt eller opløst forening kan skabe, samt til, at anvendelse af kendetegnene kan have til formål at vise ejerskab over et eller flere områder med henblik på at påvirke andres færden i de pågældende områder eller at rekruttere andre som medlemmer af foreningen, finder Justitsministeriet, at der som udgangspunkt bør fastsættes en kort frihedsstraf også i førstegangstilfælde af overtrædelse af den foreslåede § 132 a, stk. 2, medmindre den dømte ikke har nogen form for tilknytning til foreningen.

...

Et forbud fastsat i straffeloven er efter Justitsministeriets opfattelse nødvendigt for at modvirke, at foreningens aktiviteter, herunder navnlig rekruttering af nye medlemmer, søges videreført i kriminalforsorgens institutioner, hvor der relativt set vil kunne være samlet mange tidligere medlemmer af en opløst forening. Hertil kommer, at besiddelse eller anvendelse af rygmærker og andre kendetegn, der knytter sig til en forbudt eller opløst forening, kan virke særlig utryghedsskabende i fængsler, idet der ikke sjældent blandt de medindsatte vil være personer, som har været i konflikt med den pågældende forening. Ligeledes er en andel af de medindsatte så kaldt "svage indsatte", som er særligt påvirkelige over for markeringer fra den nævnte type af grupperinger.

Endvidere vil en indsats besiddelse eller anvendelse af de nævnte kendetegn kunne være specielt utryghedsskabende over for fængselspersonalet, herunder hvis der tidligere har været episoder, hvor (tidligere) medlemmer af den pågældende forening har overfaldet fængselspersonale.

Af samme årsager finder Justitsministeriet behov for, at forbuddet mod besiddelse og anvendelse af kendetegn skal gælde generelt i hele institutionen, herunder i den enkeltes celle, idet de indsatte bl.a. i fritiden kan have adgang til at være sammen i hinandens celler.

2.2.3. Den foreslåede ordning

...

2.2.3.3.

Ytringsfriheden er beskyttet i grundlovens § 77, der fastsætter, at enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene, samt at censur og andre forebyggende foranstaltninger ingensinde på ny kan indføres.

...

Efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 132 a, stk. 2, straffes den, der på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, f.eks. gennem påklædning, rygmærker, emblemer, flag, symboler mv., efter at foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom. I det omfang besiddelse eller anvendelse af sådanne kendetegn er udtryk for en meningstilkendegivelse eller lignende, vil bestemmelsen kunne indebære et indgreb i den materielle ytringsfrihed, men ikke i den formelle ytringsfrihed.

Det er i den statsretlige litteratur den overvejende opfattelse som Justitsministeriet kan tilslutte sig at grundlovens § 77 ikke beskytter den materielle ytringsfrihed, jf. bl.a. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 670, Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret II, 3. udgave ved Ole Espersen (1980), side 716 og 724, Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer (1973), side 374, og Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med Kommentarer, 1. udgave (2015), side 503 ff.

Den foreslåede § 132 a, stk. 2, rejser på den baggrund ikke spørgsmål i forhold til grundlovens § 77.

2.2.3.4.

Efter artikel 10, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) har enhver ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker.

Ligesom efter grundlovens § 77 gælder retten til ytringsfrihed efter EMRK artikel 10 "enhver". Bestemmelsen beskytter i modsætning til den overvejende opfattelse i den statsretlige litteratur af grundlovens § 77 den materielle ytringsfrihed.

...

Efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 132 a, stk. 2, straffes den, der på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, f.eks. gennem påklædning, rygmærker, emblemer, flag, symboler mv., efter at foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom. Efter Justitsministeriets opfattelse vil bestemmelsen efter omstændighederne kunne indebære et indgreb i den pågældendes ytringsfrihed efter EMRK artikel 10, stk. 1.

Den foreslåede strafbestemmelse har til formål at sikre håndhævelsen af et foreløbigt forbud eller en endelig opløsning af en forening, der havde et ulovligt øjemed, f.eks. fordi foreningen virkede ved vold. Bestemmelsen varetager således hensynet til den nationale sikkerhed, offentlige tryghed og forebyggelse af uorden eller forbrydelse.

Justitsministeriet vurderer, at den foreslåede bestemmelse ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage disse hensyn.

Justitsministeriet lægger herved navnlig vægt på, at bestemmelsen vedrører kendetegn for en forening, der er foreløbig forbudt eller opløst ved dom, fordi foreningens øjemed er ulovligt, f.eks. fordi foreningen virker ved vold. Staten har over for sådanne samfundsskadelige foreninger en stærk interesse i at hindre foreningens fortsættelse og offentlig anvendelse og udbredelse af foreningens kendetegn.

Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen i almindelighed ikke omfatter besiddelse eller anvendelse af foreningens kendetegn som led i almindelig nyhedsformidling eller anden journalistisk virksomhed, herunder forfattervirksomhed, eller som led i øvrigt berettiget ytring, f.eks. i forbindelse med en demonstration, og hvor anvendelsen således finder sted som led i den offentlige debat eller nyhedsformidling. Bestemmelsen hindrer således eksempelvis ikke anvendelse af kendetegn for en foreløbig forbudt eller endeligt opløst forening i forbindelse med, at forbuddet eller opløsningen debatteres eller anfægtes politisk.

Justitsministeriet vurderer på den baggrund, at den foreslåede bestemmelse kan gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 10.”

Af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2, fremgår endvidere blandt andet følgende:

”Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 2*, hvorefter den, der, uden at forholdet er omfattet af *stk. 1*, på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, straffes med fængsel indtil 6 måneder.

Den foreslåede bestemmelse indeholder et selvstændigt forbud mod at besidde eller anvende en forbudt eller opløst forenings kendetegn, og den skal supplere forbuddet i *stk. 1* om videreførelse af en forbudt eller opløst forening, der bl.a. omfatter brug af foreningens kendetegn, som er udtryk for, at foreningen videreføres. Bestemmelsen er således anvendelig i de tilfælde, hvor det ikke kan bevises, at brug af foreningens kendetegn er et udtryk for, at foreningen videreføres.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle former for kendetegn i bred forstand, herunder tøj, rygmærker, emblemer, flag, symboler, logoer, tatoveringer og paroler. Et kendetegn kan også være brug af bestemte beklædningsgenstande, uanset om de er påtrykt logo eller navn, Der kan f.eks. være tale om besiddelse eller anvendelse af beklædningsgenstande med et bestemt udseende, i bestemte farver eller i et bestemt mærke, som er egnet til at sende bestemte signaler. På samme måde vil f.eks. en bestemt parole også kunne være et kendetegn, der kan henføres til foreningen.

Den foreslåede bestemmelse vil også omfatte en forbudt eller opløst forenings nye symboler, herunder erstatningssymboler, der f.eks. anvendes for at omgå forbuddet mod at videreføre foreningen eller anvende foreningens kendetegn. Det er således ikke kun de symboler, logoer, navne og andre kendetegn, som blev anvendt forud for forbuddet eller opløsningen, som omfattes af bestemmelsen.

Endvidere vil synonymer samt anvendelse af talkombinationer eller lignende, der skal erstatte foreningens navn eller symbol, kunne straffes efter bestemmelsen.

Det er ikke et krav, at foreningens kendetegn anvendes i original form. Det vil således i almindelighed være en overtrædelse af den foreslåede bestemmelse, hvis foreningens navn eller logo er påtrykt en bluse eller anden beklædningsgenstand, uden at der er tale om anvendelse af f.eks. en bestemt skrifttype eller farve.

...

Efter den foreslåede bestemmelse skal kendetegnet besiddes eller anvendes. Der sigtes herved til enhver form for besiddelse og anvendelse, og den blotte omstændighed, at man f.eks. i en fængsels-celle er i besiddelse af en bluse, en kasket eller et mærke med logo vil være tilstrækkeligt til, at kendetegnet er omfattet af den foreslåede bestemmelse.

...

Med "kriminalforsorgens institutioner" sigtes der til arresthuse, pensioner samt åbne og lukkede fængsler. Enhver besiddelse eller anvendelse i institutionerne vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse, herunder den blotte besiddelse i egen celle. Forbuddet gælder alle personer i institutionerne, herunder besøgende.

Det bemærkes, at besiddelse eller anvendelse af foreningens kendetegn i visse tilfælde vil kunne ske berettiget uanset den foreslåede bestemmelse. Dette gør sig f.eks. i almindelighed gældende, hvis det sker som led i den almindelige nyhedsformidling eller anden journalistisk virksomhed, som led i kunstnerisk virksomhed, forfattervirksomhed, eller hvis det i øvrigt sker som led i fremsættelsen af en lovlig ytring.

...

Der lægges med forslaget op til, at overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Det forudsættes på den baggrund, at straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsættes til ubetinget fængsel i 7 dage. Er der imidlertid tale om, at en person uden nogen form for tilknytning til den forbudte eller opløste forening har anvendt eller udbredt foreningens kendetegn, vil der i almindelighed kun være grundlag for at udmåle en bøde.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder af betydning for udmålingen af straffen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger."

Straffelovens § 132 a, stk. 2, er efterfølgende ændret ved lov nr. 1545 af 18. december 2018, der tilføjede bødestraf til strafferammen.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

Efter forarbejderne til straffelovens § 132 a, stk. 2, omfatter bestemmelsen alle former for kendetegn i bred forstand, herunder navne og logoer. Det er i den forbindelse ikke et krav, at foreningens kendetegn anvendes i original form. Enhver besiddelse eller anvendelse i Kriminalforsorgens institutioner er omfattet af bestemmelsen, herunder den blotte besiddelse i egen celle.

Det håndskrevne ark papir, som blev fundet i tiltaltes celle, indeholder blandt andet påskriften "Loyal to Familia", hvoraf visse bogstaver har fået et grafisk udtryk, der får påskriften til at fremstå som et logo. Af papiret fremgår endvidere betegnelserne "827" og "BGP", der efter det oplyste er anvendt i regi af foreningen. Hertil kommer, at der på en opslagstavle i tiltaltes celle samtidig blev fundet et avisudklip vedrørende LTF. Landsretten finder, at det pågældende ark papir efter sit indhold og kontekst er egnet til at sende et signal om tilhørsforhold til foreningen LTF, og at besiddelse deraf kan give anledning til utryghed som omtalt i forarbejderne til bestemmelsen.

Efter en samlet vurdering og af de grunde, der i øvrigt er anført af byrettens flertal, tiltrædes det, at tiltalte er fundet skyldig efter anklageskriftet i sagens forhold 1.

Sagens forhold 2 er ikke omfattet af tiltaltes bevisanke.

Straffens udmåling og konfiskation

Straffen nedsættes til fængsel i 7 dage, der fastsættes som en tillægstraf til den bøde, der blev idømt af Københavns Byret den 13. marts 2019. Der er herved taget udgangspunkt i forarbejdernes tilkendegivelser om straffen i førstegangstilfælde, når den tiltalte ikke er uden tilknytning til den forbudte eller opløste forening. Der findes ikke grundlag for at idømme en tillægsbøde for domfældelsen i sagens forhold 2 ved siden af frihedsstraffen.

Landsretten tiltræder dommens bestemmelse om konfiskation.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod Tiltalte stadfæstes med den ændring, at straffen nedsættes til fængsel i 7 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

.....

Højesterets 1. afdelings DOM - 9. juni 2022 - 17/2022

Anklagemyndigheden mod T, (advokat Karoline Normann, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Nykøbing Falster den 11. november 2019 (13336/2019) og af Østre Landsrets 10. afdeling den 24. juni 2021 (S-3382-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Henrik Waaben, Michael Reklings, Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Søren Højgaard Mørup.

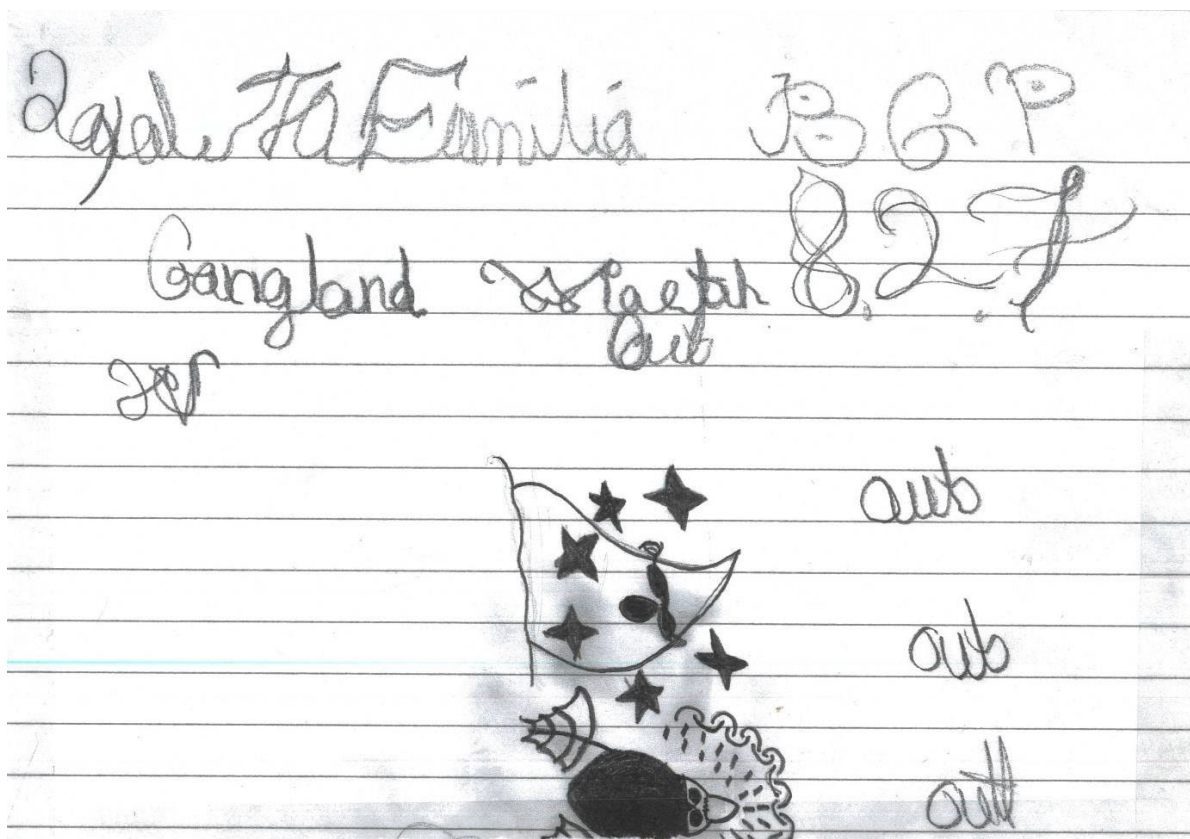
Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse for sagens forhold 1, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Det håndskrevne ark papir, som er omtalt i tiltalen i forhold 1, ser således ud:

T er ved Københavns Byrets domme af 13. marts og 4. november 2019 idømt bøder for besiddelse af hash til eget forbrug i henholdsvis december 2015 og april 2019.

Højesteret har ved dom af 1. september 2021 (UfR 2021.4999) opløst Loyal to Familia efter grundlovens § 78, stk. 1, og anerkendt Københavns Politis foreløbige forbud af 4. september 2018 som lovligt.

Anbringender

T har anført navnlig, at de faktiske omstændigheder i sagens forhold 1 ikke er en overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen er navnlig at skabe tryghed for borgere samt indsatte og ansatte i kriminalforsorgens institutioner. Det fremgår imidlertid hverken af bestemmelsen eller forarbejderne hertil, at det er ulovligt at skrive navnet på en forbudt forening på et stykke papir, eller at dette skulle være at betragte som et kendetegn. Det vil være meget vidtgående, hvis det forhold, der er rejst tiltale for, er omfattet af bestemmelsen. Det kræver sikre holdepunkter i bestemmelsens ordlyd eller forarbejder, hvis forholdet skal omfattes, og sådanne holdepunkter findes ikke. Forholdet er derfor ikke omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2.

En indsats celle skal sidestilles med en borgers eget hjem, og en begrænsning i ytringsfriheden for den indsatte i egen celle er et uproportionalt indgreb, der unødigt forskelsbehandler indsatte i kriminalforsorgens institutioner i forhold til andre borgere. Indgrebet er således i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, 10 og 14.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at besiddelsen af det håndskrevne ark papir med påskriften "Loyal To Familia" er omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2.

Alle former for kendetegn i bred forstand, herunder navne og logoer, samt erstatningskendetegn er omfattet af bestemmelsen.

Landsretten har korrekt lagt vægt på, at papiret indeholder påskriften "Loyal To Familia", hvoraf visse bogstaver har fået et grafisk udtryk, der får påskriften til at fremstå som et logo. Det håndskrevne papir er efter sit indhold og den kontekst, det er fundet i, egnet til at sende et signal om tilhørsforhold til Loyal to Familia, og besiddelsen af papiret kan derfor give anledning til utryghed som omtalt i forarbejderne til bestemmelsen.

Det er ikke i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 at idømme T en kortere frihedsstraf for forholdet. Bestemmelsen i straffelovens § 132 a, stk. 2, er ikke i strid med retten til ytringsfrihed, og det konkrete indgreb er nødvendigt af hensyn til varetagelsen af den offentlige tryghed og forebyggelse af uorden og forbrydelse. Der er heller ikke sket en krænkelse af Menneskerettighedskonventionens artikel 8 eller artikel 14.

Straffens udmåling er i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen i straffelovens § 132 a, stk. 2.

Højesterets begrundelse og resultat

T blev ved landsrettens dom fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2, (forhold 1) og af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3 (nu § 2, stk. 4, jf. § 1, stk. 3), jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, jf. § 2, jf. bilag 1, liste A, nr. 1 (nu § 30, jf. § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 59) (forhold 2). Ved dommen blev T idømt 7 dages fængsel som tillægsstraf til en bøde, han var blevet idømt af Københavns Byret den 13. marts 2019.

Sagen angår for Højesteret, om forhold 1, som vedrører besiddelse af et papirark med påskriften Loyal To Familia, udgør en overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2. Desuden angår sagen straffastsættelsen.

Straffelovens § 132 a, stk. 2

Efter straffelovens § 132 a, stk. 2, straffes den, der på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom.

Tiltalen mod T i forhold 1 går ud på, at han den 8. februar 2019 som indsat i Storstrøm Fængsel var ”i besiddelse af et håndskrevet ark papir med påskrift: Loyal To Familia”, selv om denne forening var foreløbig forbudt.

Det er oplyst, at papiret blev fundet af fængselspersonale blandt andre papirer i Ts celle under en rutinemæssig visitation.

Spørgsmålet er i første række, om straffelovens § 132 a, stk. 2, omfatter besiddelse under disse omstændigheder af det nævnte ark papir med navnet på en forening, som var foreløbigt forbudt.

Formålet med bestemmelsen er efter forarbejderne at imødegå utryghed, der kan skabes ved at anvende f.eks. rygmærker, tøj eller andre symboler og kendetegn, der knytter sig til en forening, der foreløbig er forbudt eller er opløst ved dom, og som offentligt er forbundet med bl.a. personfarlig kriminalitet. Det er anført i forarbejderne, at anvendelse af foreningens kendetegn, efter at den er forbudt eller opløst, efter omstændighederne vil kunne straffes som en videreførelse af foreningen efter § 132 a, stk. 1, men at stk. 2 skal sikre, at det i alle tilfælde gøres strafbart at anvende foreningens kendetegn for dermed at sikre håndhævelsen af et foreningsforbud.

Højesteret finder, at Ts besiddelse af det omhandlede ark papir under de anførte omstændigheder ikke kan anses for i sig selv at være egnet til at virke utryghedsskabende. Forholdet er atypisk set på baggrund af bestemmelsens formål og eksemplerne i forarbejderne på strafbar besiddelse af foreningens kendetegn.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at Ts besiddelse af det pågældende ark papir påført navnet Loyal To Familia ikke er omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2. T skal derfor frifindes for forhold 1.

Straffastsættelsen vedrørende forhold 2

Ved landsrettens dom blev T fundet skyldig i den 8. februar 2019 som indsat i Storstrøm Fængsel at have været i besiddelse af ca. 0,40 gram hashmix til eget forbrug.

Højesteret finder, at der ikke er grundlag for at idømme en tillægsstraf for dette forhold til de bøder, som T er blevet idømt af Københavns Byret den 13. marts og 4. november 2019 for ligesagt kriminalitet, jf. straffelovens § 89.

Konklusion

Højesteret frifinder T for forhold 1 og fastsætter ingen tillægsstraf for forhold 2.

Thi kendes for ret

T frifindes for forhold 1.

Der fastsættes ikke en tillægsbøde for forhold 2.

Bestemmelsen i byrettens dom om konfiskation af 0,40 g hashmix stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.